

Arhitectura înălțată de poezi este în mod tainic subsumată năzuinței omului de a se mântui. Prin poezie launtru creaturii a avut bunul prilej de a se deschide iubirii infinite a lui Dumnezeu și să atenueze apăsarea vremelnică a raționalității, ca preț al căderii paradisiace. Căci aceasta (iubirea) cunoaște că la ușa inimii sale Hristosul se arată: „Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine“ (Apocalipsa 3/20). Inundat de Ființă, omul vede în calea iubirii îndumnezeirea, traversând vămile cețoase ale intelectualismului.

După măsura primirii harului euharistiei poetice, autorul de față al „Tetradelor“, Petru Solonaru, întocmai unui alchimist, depășește unitatea mai mult fizică a hermafroditului, poposind la cauza „asemănării“ meta-fizice, a androgenului, unde rugăciunilor cărții este chiar contemplare, unde cuvintele, dincolo de simțuri, doxii, și cugetări, ajung la Cel Tăcut, care, astfel, se revelează, rămânând totuși inefabil prin fenomene.

Afirmam despre poetul de față ca fiind un alchimist în acest buchet de poeme (tetrad), întrucât obârșia năzuinței sale la autodepășire are **chip** în cuvinte, în libertatea aflării lor, însă și **asemănarea** în Cuvânt, în căutarea infinitului divin și în conformarea cu acesta, ca urmare prin Botez (numire!) și Mirungere (consfințire!). Astfel că discipolul în hermesianism lasă să se vadă că toate ale lumii sunt, în primul rând, sub înrăurirea Spiritului, dincolo de peștera gândurilor noastre, în renașteri și triumfuri, ca în poezia **Om** ce deschide „Tetradele“:

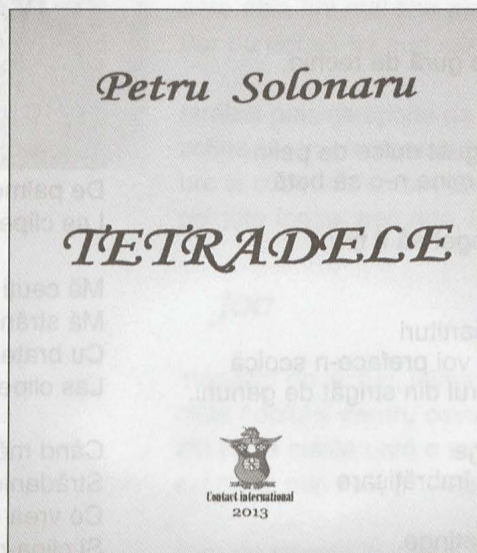
„Sunt spre a cunoaște-în fire
mari tăceri,
însă numai **omul**, intuind mister,
demn de adorare-i

ca un zeu presus.
Înțelegem **unul Gnozei** făclier....

Să contemple cerul sub **rugăciunilor**
e ursit iubirii ce aieva l-ar
țese diademei celui **Arhitect**,
oglinzire sineși, iar spre lume-altar.“
(„Om”, pag.5)

Radu CÂRNECI

„Tetradele“ și Alchimia*

Spiritul germinator face ca plumbul corporal să se sintetizeze în aurul sapiențial sub scrutarea duhului demiurgic plutitor, acesta, asupra Apelor ființiale.

Curățirea sufletului întru spiritualizare presupune, în al doilea rând, un pod curcubeic, al lui Iris! între văzut, cel de Jos, și nevăzut, cel de Sus. Așadar simbolul, întâlnirea, reunirea celor două planuri: pământesc și celest, unde ingeniozitatea alunecă ușor într-o mișcare centripetă:

„Toate trec deșarte... Precum jos
și sus.
Lumea cu nimicu-i însuși l-ai adus
prin a ta Gândire **gol când ai venit**
spre-a pleca în golul celora ce nu-s...“
(„Toate trec deșarte“, pag.76).

În al treilea rând, știind că totul vibrează, poetul are cheia țesăturului care, din povestea despre semne (îțe), află o filosofie ce te atrage de partea sa prin liniștea desăvârșită a pânzei semnificațiilor și oferă celor inițiați un instrument filologic revelator spre a vedea din-

colo de chenarele paginilor. Cu cât mai intens pâlpare cuvintele, cu atât Cuvântul este în repaus. Spițele roții endecasilabice se fixează în osia neclintirii:

„Teama, tristul, dorul carnea o deduc
din misterul însuși prins
de-al clipei truc
și prin jungla firii în sine adâncesc
tantrica-i podoabă-a
gândului caduc....

Astfel, spui în tine: - Nu-i nimic
de-atins!
Vesnicia calmă-i gol ce trece stins...
Aurul alchimic într-un sterp cuibar
și-a ascuns disprețul: **negru,**
alb, aprins...“
(„Se învață moartea“, pag.16)

Lucrurile au două extreme aparent cu aceeași noimă, sune pătrarul; omul fiind liber să aleagă între Nadir/latență și Zenit/potență, între mască și icoana divină, Oglinda.

Lumea părelnică, a „văzutele“, are în decinde pe aceea a raporturilor cauzale a „nevăzutele“, dându-i omului nădejdea eliberării prin întâmpinarea iubirii sale cu cea a Creatorului. „A vedea spatele lui Dumnezeu“ („Exodul“ 33/23) nu exclude totuși rânduirea omului către Ființa cerească, spre piscul înălțării, prin asumarea trăirii plene în Clipă, ca prezență eternă:

„Așadar nici prima, nici al urmei drum
socoti-va clipa ce deja o-asum....
Dincolo, rămâne nesfârșirii joc...
Ce-i acum și-ai

nu-i aici și-acum...“
(„Echilibru“, pag.55)

În poezia lui Petru Solonaru măsura oscilațiilor vocalelor este analoagă, în al cincilea rând, măsurii oscilațiilor consoanelor, ritmul este statornic, fluxul

venirii și refluxul plecării verbelor înfățișează că în orice facere stăruie și o destrămare, iar ceea ce are cu adevărat însemnătate nu-i decât **echilibrul**:

„Viețile ca umbre valuri calpe curg
țivind amiezii un deșert amurg
ce, întins naintea noastră

chiar de-i strop,
nu se-întâmplă încă... Reic demiurg

pune-în lucruri beznă și uitare, orb
că acestea altei liniști se resorb.
Află dar misterul **cel ce-a fost ales**
când separă-în sine sufletul de colb.“
(„Cugetal eres“, pag.43)

Sextina subliniază că orice cauză are efect și orice efect are cauza sa. Însă nu-i de uitat că la acestea, într-un triunghi închis, se adaugă însuși omul. Ce primele două vorbesc prin tăcere, cel din urmă o spune prin rugăciune. Acum, în poezie. Hieratică și ascetică:

„Marele, de-asupra, Sinele perfect,
făurarul artei, dreptul Arhitect
varsă amăgire în dedesubtul joc.
Fantezistă cauză cerne vag efect...“
(„Cauză și efect“, pag.72).

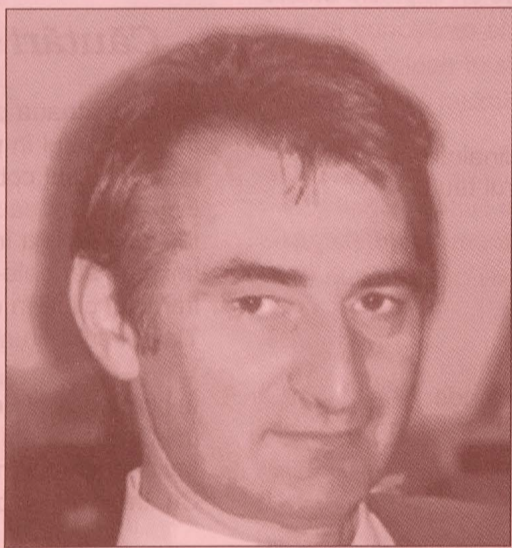
Și, în sfârșit, sub a șaptea confesiune a alchimiei, ne întâlnim cu poetul pe aceeași longitudine spirituală a coniecției iubirii genurilor: **androgenul**.

Parcurgând cele 70 poeme ale „Tetradelor“ lui Petru Solonaru putem afirma că acesta a trecut de **focul simplu** al cuvintelor, l-a multiplicat prin **metalele semnificațiilor**, a deschis ușa ce **unește (simbolizează)** reflexiile sacralului și, în fine, a ajuns la cerurile **tincturilor perfecte** ale Cuvântului. Astfel constelația „Tetradele“, cu sigiliile sale ademenitoare, aliată, se vede, Oglinzii, ne îndeamnă să deslușim în elevata cadentă o armonie a unui ritual inițiat spre aducerea aminte a Începutului.

* Petru Solonaru, „TETRADELE“, Editura „Contact internațional“-Iași, 2013, cu o postfață de Liviu Pendefunda

Ioan Dănilă: – Stimat domnule profesor universitar doctor Traian Stănculescu, de câteva minute ați încheiat o conferință fulminantă, i-aș spune, la Colegiul Național „Vasile Alecsandri“, context în care a fost lansată și o lucrare pusă sub semnul personalității complexe a scriitorului Vasile Alecsandri. Pe aceeași temă vom discuta în continuare, cu acceptul dumneavoastră, în legătură cu nefericita casă din Bacău. Am reținut două enunțuri din prelegerea dumneavoastră: „Zidurile au memorie“ și respective „Nu putem să neglijăm, nu putem ignora, nu putem batjocori trecutul românesc“.

Prof. univ. dr. Traian Stănculescu: – Adevărat. Aș spune că cea de-a doua sentință este cea care trebuie înainte de toate promovată. Spiritul românesc există prin faptul că noi înșine sântem, dar că adesea uităm a fi. În această situație stau drept mărturie ființării noastre istorice zidurile, care au amintiri. Nu este o metaforă, nu este un euphemism; este o realitate pe care, în calitate de arhitect și de specialist în teoria câmpurilor biofotonice, o susțin. Adică ceea ce s-a

întâmpilat într-un spațiu de viață, cum ar fi acela al unei locuințe, în care un om - cum a fost Vasile Alecsandri sau cum este Vasile Alecsandri încă - poate fi susținut prin prezența undelor sale de memorie. Ori unda de memorie este o realitate care nu pierde în niciun corpul devenit undă. O astfel de realitate istorică cum este aceea a unei case, a unei locuințe în care pulsează spiritul viu al unui creator merită cu adevărat susținută, întreținută și asumată altfel. Nu știu cum... De fapt știu, dar a trebuit întâi să gândesc cum ar putea edilii să-și asume un dat,

ca o datorie, pentru că o astfel de casă poate fi revitalizată în două chipuri: unul simbolic, spunând pur și simplu „Aceasta este casa bardului de la Mircești“, și unul strategic - ca arhitect vă spun acum -, care poate să innobileze structura fizică a zidurilor, vitalizând-o prin ceea ce noi am numit „lumină vie“, arhitectura luminii vii. Aceasta înseamnă putința refacerii zidurilor în termenii unei noi strategii, definitorii, pentru materia vie care ar putea să o reconstituie în culorile care odinioară au fost purtate de această casă și care păstrează memoria vie a gân-

dului poetic în formele, în atributele structurii constructive a casei sau în volumetria ei. Toate pot fi gândite în raport cu personalitatea celui care este încă Vasile Alecsandri și care mereu va fi, dar pentru aceasta ar trebui o echipă de cercetare complexă, în care arhitectul cu poetul, omul de spirit cu cercetătorul tehnologic să-și spună punctele de vedere, prin acordul unei reconstrucții care să fie Casa Memorială „Vasile Alecsandri“.

I.D.: – Înțeleg din spusele dumneavoastră că, chiar în situația în care nu ar fi aparținut poetului, o astfel de casă,

cu o asemenea vechime, este ea însăși un document.

T.S.: – Aveți dreptate: orice document - i-ați spus istoric - care este îmbrăcat în piatră (și arhitectura este cuvânt împietrit, stare împietrită, muzică împietrită) devine document al unui timp, al unui spațiu, al unei curgeri. În această situație, fiind vorba de o perioadă în care spiritul românesc se constituise deja ca valoare, casa însăși devine valoare a trecutului nostru, care este prezentul nostru. Așa încât, indiferent de cine și cum a locuit-o, dat fiind stilul - că mi-e drag să o privesc acum; iată, mi-ați arătat fotografiile aici -, ea aduce în sensul aceluși spirit de conac românesc, cu puterea de a vibra înalt, intelectual. Este o casă a unui intelectual, se vede lucrul acesta. Și în situația dată, am să mă bucur să reconfigurez cu ochiul și cu gândul - și mai apoi cu palmele, sigur vă voi sta alături - un lăcaș în care spiritul se poate așeza, devenind el însuși și reconfigurând valori, pe care neîndoind că noi le-am avut pentru a le avea.

I.D.: – Vă mulțumim din suflet.

Ioan DĂNILĂ

(Transcriere: stud. **Lucian Ceauș**)